

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33109
Nom	Avaluació ambiental estratègica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1104 - Grau de Ciències Ambientals	Facultat de Ciències Biològiques	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1104 - Grau de Ciències Ambientals	177 - Avaluació ambiental estratègica	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CARBO VALVERDE, ESTER	25 - Biologia Vegetal
SACRISTAN MORAGA, DANIEL	25 - Biologia Vegetal

RESUM

L'assignatura Avaluació Ambiental Estratègica és una assignatura optativa que s'imparteix en el quart curs del Grau de Ciències Ambientals, dins del Mòdul XI Matèries Optatives, en el Bloc Temàtic d'Avaluació i Gestió del Mitjà Natural, i consta de 4.5 crèdits. És una assignatura metodològica en la qual es pretén que els estudiants adquireixin els coneixements bàsics per a aplicació de les metodologies i procediments propis de l'avaluació de polítiques, plans i programes, incloent la selecció i avaluació d'alternatives. En aquest context, amb la realització de l'assignatura els estudiants han de desenvolupar les capacitats i habilitats per abordar els continguts d'un estudi d'avaluació ambiental de polítiques, plans i programes, d'acord amb la legislació i normativa aplicable.

L'assignatura té un caràcter metodològic i és de tipus teòrica-pràctica, de manera que els coneixements sobre conceptes teòrics es desenvolupen i apliquen en sessions pràctiques sobre resolució de qüestions i problemes, a més de la realització de treballs de seminari en els quals es presentaran i discutiran procediments i metodologies a partir de publicacions en articles científics, i també en estudis reals tramitats en l'administració autonòmica o estatal. Les línies bàsiques contingudes al programa es desenvolupen sobre els conceptes, metodologies i procediments propis de l'avaluació ambiental

estratègica. Concretament, el Programa s'estructura en 4 blocs i 7 temes i les corresponents pràctiques (vegeu Descripció de continguts en l'apartat 6):

BLOC I. MARC CONCEPTUAL I LEGAL (Temes 1 i 2)

BLOC II. CONTINGUTS D'UN ESTUDI D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA (Tema 3)

BLOC III. MÈTODES I TÈCNIQUES PER A L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA (Temes 4, 5, i 6)

BLOC IV. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL (Tema 7)

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Estar cursant o haver cursat les matèries dels mòduls Tecnologia ambiental, Gestió i qualitat ambiental i Ciències socials, econòmiques i jurídiques, i haver superat un mínim de 120 ECTS.

COMPETÈNCIES

1104 - Grau de Ciències Ambientals

- Desenvolupar i aplicar les metodologies utilitzades en l'avaluació ambiental estratègica.
- Capacitat per seleccionar i avaluar alternatives en el marc de l'avaluació ambiental estratègica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Amb la realització de l'assignatura els estudiants han d'adquirir els coneixements bàsics necessaris per a:

- Conèixer els fonaments científics de l'Avaluació Ambiental Estratègica (EAE),
- Analitzar la legislació sobre EAE per a la seva aplicació en l'elaboració d'Estudis d'Impacte Ambiental de polítiques, plans i programes,
- Desenvolupar el procediment i els continguts d'una avaluació ambiental de polítiques, plans i programes,
- Definir criteris i aplicar adequadament mètodes i tècniques per abordar les diferents etapes de l'avaluació ambiental estratègica,

- Identificar les limitacions en la valoració d'impactes ambientals i aplicar els procediments per intentar abordar-les,
- Desenvolupar i aplicar mètodes i tècniques per a la generació, avaluació i selecció d'alternatives d'assignació d'usos al territori.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMA 1. AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA (EAE) I PLANIFICACIÓ TERRITORIAL. (BLOC I. MARC CONCEPTUAL I LEGAL)

Marc conceptual de l'Avaluació Ambiental Estratègica (EAE). Planificació Territorial: instruments. Planificació Territorial i Avaluació Ambiental Estratègica: nivells d'aplicació.

2. TEMA 2. LEGISLACIÓ SOBRE AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA. (BLOC I. MARC CONCEPTUAL I LEGAL)

Origen i Antecedents de l'Avaluació Ambiental Estratègica. Legislació sobre EAE en la Unió Europea. Legislació sobre EAE a Espanya. Legislació sobre EAE a la Comunitat Valenciana. Procediment administratiu per a l'avaluació de polítiques, plans i programes. Conceptes bàsics.

3. L'ESTUDI D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA I LA DECLARACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA (BLOC II. CONTINGUTS D'UN ESTUDI D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA)

Document Inicial estratègic. El Document d'Abast. Estudi d'Avaluació Ambiental Estratègica: continguts. La Declaració Ambiental Estratègica: continguts. Altres Documents.

4. TEMA 4. METODOLOGIA PER A L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA. (BLOC III. MÈTODES I TÈCNIQUES PER A L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA)

Metodologia per a l'avaluació de polítiques, plans i programes: fases i etapes. Diagnòstic del medi. Informació i consultes. Propostes. Alternatives.

5. TEMA 5. MÈTODES I TÈCNIQUES PER A LA IDENTIFICACIÓ I VALORACIÓ D'IMPACTES EN AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA. (BLOC III. MÈTODES I TÈCNIQUES PER A L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA)

Mètodes i Tècniques per a la identificació i valoració d'impactes en *EAE. Llistats i Qüestionaris. Matrius. Xarxes. Mètodes espacials: superposició.

6. TEMA 6. GENERACIÓ I SELECCIÓ D'ALTERNATIVES EN AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA. (BLOC III. MÈTODES I TÈCNIQUES PER A L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA)

Mètodes per a la generació d'alternatives. Avaluació i selecció d'alternatives: models de decisió. Sistemes Espacials de Suport a la Decisió.

7. TEMA 7. LA VIGILÀNCIA AMBIENTAL EN AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA. (BLOC IV. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL)

Fase de publicitat. Fase de seguiment: procediment. Mètodes i tècniques per a la vigilància.

8. MÒDUL DE PRÀCTIQUES

PROGRAMA DE PRÀCTIQUES:

PRÀCTIQUES D'INFORMÀTICA. Anàlisi i avaluació d'impactes ambientals sobre diferents propostes d'ús en un pla, mitjançant procediments i metodologies en suport informàtic.

6 sessions x 2 hores

PRÀCTIQUES DE CAMP. Identificació i avaluació d'impactes ambientals d'un pla en un àrea representativa de l'àmbit Mediterrani.

1 sessió x 4 hores

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	27,00	100
Pràctiques en aula informàtica	12,00	100
Pràctiques en laboratori	4,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Estudi i treball autònom	7,50	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	14,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	21,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en sessions de teoria, sessions de pràctiques (informàtica) de 2 hores de durada, una eixida de camp de 4 hores, les Tutories en aula (2 hores) i una sessió de Seminaris.

En les **classes de teoria**, l'estudiant rebrà una visió global del tema pel professor, qui incidirà en els conceptes clau per a la comprensió del mateix. L'estudiant disposarà prèviament de material que haurà de preparar per ser treballat en classe, de manera que existeixi una participació activa d'aquest en el desenvolupament de la mateixa

En les **tutories**, l'estudiant serà orientat pel professor sobre tots els elements del procés d'aprenentatge, tant de qüestions relatives a les classes teòriques com a pràctiques. Les tutories es realitzaran per ajudar a resoldre qüestions, problemes, i també per dirigir treballs a elaborar pels mateixos,

En les **sessions de seminari** cada grup d'estudiants realitzarà una exposició oral d'un treball al conjunt de la classe, que versarà sobre un cas d'estudi publicat en un article científic o un estudi d'impacte ambiental tramitat en una administració pública. Amb la realització d'aquests seminaris s'intenta motivar als estudiants en l'activitat d'investigació, anàlisi i avaluació de la informació. A més, es potencien les interaccions entre estudiants per a treball en equip, de manera que s'estimula la coordinació i la sinergia en el desenvolupament i resolució de problemes, aspectes de gran rellevància per abordar un Estudi d'Impacte Ambiental.

En les **classes de pràctiques d'informàtica**, i també en la eixida de camp, que serà conjunta amb l'assignatura de Casos Pràctics d'Avaluació Ambiental, l'estudiant haurà de resoldre un problema plantejat pel professor sobre els continguts del programa. En el plantejament del problema s'especificaran els objectius a aconseguir, el material a utilitzar i els mètodes i tècniques a aplicar. El treball serà en equip mitjançant la constitució de grups d'estudiants, amb la finalitat de fomentar la interacció entre els estudiants, la coordinació del treball en equip i la sinergia a l'hora d'enfrontar-se i resoldre problemes.

AVALUACIÓ

Durant el desenvolupament de l'assignatura, tant en les classes teòriques, seminaris, pràctiques i tutories, es realitzarà una avaluació contínua de l'actitud, interès i progressos realitzats per l'estudiant que es tindrà en compte en l'avaluació de cadascuna de les parts.

En les Memòries de Pràctiques els estudiants han de plasmar el procediment seguit per a la resolució del problema, comentant els avantatges i desavantatges dels mètodes i tècniques aplicats, presentant i discutint els resultats d'acord amb els objectius plantejats i comentant les conclusions aconseguides. Aquestes Memòries, que ha de lliurar-se per poder realitzar l'examen escrit, podran influir en la nota final fins a un 20%.

Les tutories i l'exposició del treball en les sessions de seminari en les quals es discutirà un cas d'estudi relacionat amb els continguts de l'assignatura podrà suposar fins a un 10% de la nota final.

L'assistència a les tutories, exposició de treballs i classes pràctiques (Informàtica i Camp) serà obligatòria.

Es realitzarà un examen final escrit que inclourà 20-30 preguntes d'opció múltiple (tipus test), de les quals la correcta serà la més precisa, i 5-6 qüestions o problemes dels continguts del programa, que podran ser tant del mòdul teòric com a pràctic. Per aprovar l'examen cal superar amb un 5 o més la part de preguntes d'opció múltiple o tipus test, que suposa un 60% de la nota de l'examen, i obtenir un 5 o més en les qüestions o problemes, que suposa un 40% de la nota de l'examen. La nota final de l'examen escrit suposarà un 70% de la nota final.

Per superar l'assignatura, s'haurà d'obtenir una qualificació igual o superior a 5 (sobre 10) en l'examen final escrit.

Superat l'examen, es comptabilitzarà el % corresponent, amb l'avaluació contínua, de les altres activitats, i s'obtindrà una nota final ponderada.

Per a sol·licitar l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura l'alumne ha de tenir en compte que haurà d'haver realitzat les activitats obligatòries que s'indiquen en aquesta guia docent.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- GOMEZ OREA D., GÓMEZ VILLARINO A. (2014) Evaluación Ambiental Estratégica. Ed. Mundi-Prensa. Madrid.
- OÑATE, J.J., PEREIRA, D., SUAREZ, F., RODRÍGUEZ, J.J. Y CHACON, J. (2002). Evaluación Ambiental Estratégica: la evaluación ambiental de Políticas, Planes y Programas. Ed. Mundi-Prensa. Madrid.
- BORDERÍAS URIBEONDO, M.P.; MUGURUZA CAÑAS, C. (2013). Evaluación Ambiental. UNED
- WESTMAN, W.E. (1985). Ecology, Impact Assessment and Environmental Planning. John Wiley & Sons. New York.

Complementàries

- Artículos publicados en revistas científicas especializadas: Environmental Impact Assessment Review, Journal of Environmental Management, Environmental Management, Soil Use and Management, etc.
- GÓMEZ VILLARINO, M. (2010). EVALUACIÓN AMBIENTAL ESTRATÉGICA: Desarrollo de un modelo metodológico para la evaluación de la sostenibilidad ambiental en la planificación urbanística. (Tesis doctoral). Escuela Técnica Superior de Ingenieros Agrónomos. UPM

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

TEORIA

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats per la guia prioritzant i simplificant algun d'ells. Es reconvertiran a classes Semipresencials o en la modalitat que s'indique.

PROGRAMA DE PRÀCTIQUES

Es deixa en Aula Virtual la programació i finalitat d'aquesta activitat. Les pràctiques mantenen el contingut de la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Les activitats a realitzar són bàsicament les especificades en la Guia de l'assignatura.

El volum de treball no canvia.

Es manté la programació temporal d'aportació de materials docents llocs a la disposició de l'alumnat, d'acord amb el calendari acadèmic i/o programació horari semipresencial.

Es fa ajust i programació setmanal que es prepara sobre la base de les hores de classe programades en l'horari per a aqueixa setmana.

En la mesura del possible es donarà certa llibertat a l'estudiant per a realitzar les activitats setmanals d'acord amb la seua pròpia programació.

3. Metodologia docent

TEORIA

En la modalitat semipresencial es manté posar en Aula Virtual les presentacions en pdf Aquestes presentacions poden anar locutadas o enriquides segons les circumstàncies.

S'obri fòrum en cada tema per al plantejament i resolució de dubtes de les presentacions i es reforcen els apartats i continguts a destacar.

Es poden penjar enllaços amb vídeos explicatius que serveixen de suport per a completar la transmissió de coneixements de l'assignatura plantejant-se la seua discussió com a avaluació contínua i Tutories.

PRÀCTIQUES DE PROBLEMES I INFORMÀTICA

Les sessions de PRÀCTIQUES presencials se substitueixen o intercalen amb treballs/tasques no presencials segons la presencialitat programada.

La pràctica presencial si és necessari se substitueix per la comunicació mitjançant correu electrònic i sessions de videoconferència.

L'alumnat ha de redactar memòria de pràctiques en la qual arreplegue totes les activitats realitzades d'acord amb les tasques programades així com la discussió dels resultats i conclusions aconseguides.

En les pràctiques, segons la presencialitat en aquestes, s'assignen tasques en l'apartat de pràctiques de l'aula virtual. Aquestes es corregeixen i avaluen a través d'avaluació contínua, resolent-se dubtes i errors. S'aporta matèria de suport i instruccions per a poder fer les tasques assignades.

PRACTICA EIXIDA AL CAMP

En cas de no presencialitat, se substitueix per estudis de casos pràctics guiats pel professor. La documentació es pujarà a Aula Virtual en forma d'arxius pdf (diferents per a diferents grups de treball formats pels estudiants), que es complementaran amb material audiovisual pujat a aula virtual.

SEMINARIS: La tutorització per a la preparació i resolució de dubtes de l'activitat Seminari, que realitzen per grups, es treballa via correu electrònic o fòrum. La seua presentació es realitzarà per videoconferències programades.

TUTORIAS REGLADES

Es mantenen en les setmanes programades a través d'exercicis que es penjen en l'opció Tasques. S'assignen tasques a lliurar. Els dubtes poden resoldre's per correu electrònic. Es farà seguiment amb avaluació contínua d'aquestes.

4. Avaluació

Es modifica el pes de de l'examen escrit (passa al 65%) compensat per un augment del pes de l'avaluació contínua en els mòduls de Seminaris i Tasques/Tutories amb avaluació contínua de la següent manera:

1. Examen escrit final: 65%
2. Mòdul de pràctiques: 15%
3. Seminaris: 10%
4. Tutories/memòries amb avaluació contínua: 10%

Les tasques de pràctiques podran tenir termini de presentació, per a facilitar la seua avaluació.

Els seminaris s'avaluaran a distància, podent-se presentar a través de videoconferència.

L'examen es realitzarà, si no és presencial, en línia, amb temps limitat a través del mòdul qüestionaris de

l'Aula Virtual, en funció de les possibilitats tècniques.

Es basarà en un examen que inclourà entre 20-30 preguntes de test, d'opció múltiple de les quals la correcta serà la més precisa i, per a la part de qüestions de 3- 4 qüestions o problemes teòric/pràctics. El temps s'ajustarà a l'extensió de les proves preparades.

Per a aprovar l'examen s'ha de superar amb un 5 o més la part de preguntes tipus test, que suposa un 60% de la nota de l'examen, i obtenir un 5 o més en les qüestions o problemes. que suposa un 40% de la nota de l'examen.

Si algun estudiant no disposa dels mitjans per a establir connexió via internet amb l'aula virtual, haurà de contactar amb el professorat mitjançant correu electrònic. Tant en aquest cas com en el cas de qualsevol problema de connexió addicional durant la realització de l'examen, es procedirà a l'avaluació de l'estudiant mitjançant examen oral o procediment similar interactiu.

Si un estudiant desitja aparèixer com “no presentat”, tan sols ha d'ignorar la Tasca d'avaluació final programada.

5. Bibliografia

Es mantenen les referències de la guia docent original que poden ser consultades online a través de la biblioteca de la UV.

A l'aula virtual es posarà posar a la disposició de l'alumnat vídeos explicatius de suport.